

Protokół Nr 31
z nadzwyczajnej sesji Rady Miasta Rybnika
w dniu 3 lipca 2001 rok

Porządek obrad nadzwyczajnej sesji Rady Miasta Rybnika:

1. Otwarcie i stwierdzenie prawomocności obrad.
2. Przyjęcie porządku obrad
3. Ustalenie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych w sprawie połączenia Miasta na prawach powiatu z Powiatem Rybnickim
4. Informacja Prezydenta Miasta o przebiegu spotkania Komisji Oświaty Rady Miasta z przedstawicielami Rady Rodziców SP Nr 23 w Rybniku
5. Zakończenie obrad

Sesja Rady Miasta rozpoczęła się o godz. 16.00 w sali nr 108 Urzędu Miasta Rybnika. Obecnych na sesji było 37 radnych.

Pkt. 1. Otwarcia i stwierdzenia prawomocności obrad dokonał Przewodniczący Rady – **Michał Śmigielski**.

Pkt. 2. Przyjęcie porządku obrad.

Przedstawiony przez **Przewodniczącego Rady** porządek sesji został przyjęty jednogłośnie, głosowało – 37 radnych

Pkt. 3. Ustalenie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych w sprawie połączenia Miasta na prawach powiatu z Powiatem Rybnickim.

- Prezydent – **Adam Fudali** wyjaśnił, że sesja nadzwyczajna została zwołana na polecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Prezydent przypomniał, że w obrębie Miasta Rybnika mają siedziby dwa powiaty: powiat ziemski i grodzki. W związku z koniecznością przeprowadzenia konsultacji w sprawie podziału administracyjnego kraju Miasto Rybnik, ma więc za zadanie wyrazić opinię w sprawie przekazania zadań wykonywanych przez miasto na prawach powiatu do powiatu ziemskiego. Wyniki konsultacji należy przekazać do MSWiA.

Następnie **Prezydent** odczytał pismo skierowane do radnych Rady Miasta oraz członków Rad Dzielnic : a następnie przedstawił fakty dotyczące obecnej sytuacji Miasta Rybnika:

Szanowni Radni Rady Miasta i Członkowie Rad Dzielnic.

Do Rady Miasta Rybnika wpłynęło pismo z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z prośbą o opinię w sprawie połączenia powiatu grodzkiego czyli naszego miasta z powiatem ziemskim, który tworzą w chwili obecnej następujące gminy: Czerwionka – Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Świerklany. Krok ten w swej istocie zmierza do degradacji Rybnika ze statusu powiatu grodzkiego do statusu gminy i włączenia go do wymienionych powyżej gmin powiatu ziemskiego. Zanim wyrażą Państwo swój głos w przedmiotowej sprawie chciałbym

przedstawić argumenty, które przemawiają za pozostawieniem dla Rybnika pozycji powiatu grodzkiego i nie włączaniem go do powiatu ziemskiego.

RYBNIK – SILNYM OŚRODKIEM REGIONALNYM

1. Rybnik miał już status powiatowy przed rokiem 1975 oraz realizował obecne zadania powiatowe począwszy od początku reformy samorządowej tj. od 1990 r. Spełniał także wymóg wyselekcjonowania go do miast o statusie powiatowym – miał więcej niż 100 tysięcy mieszkańców.
2. Docenieniem roli naszego miasta jest zaliczenie Rybnika w “Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2015” do grupy czterech ośrodków (Bielsko-Biała, Częstochowa, Katowice i Rybnik) polityki rozwoju regionalnego. Nasze miasto zyskało dzięki temu realny wpływ na strategię województwa, co ma ogromne znaczenie przy inicjowaniu ważnych lokalnych działań np. budowa drogi regionalnej Pszczyna – Rybnik – Racibórz. Pozbawienie Rybnika statusu powiatu grodzkiego może ten wpływ i działania znacznie ograniczyć.
3. W przypadku naszego miasta opracowane zostały: “Strategia Zintegrowanego Rozwoju Miasta Rybnika” (wsparta strategiami poszczególnych dzielnic) oraz “Wieloletnie Programy Inwestycyjne” opierające się na aktualnym statusie miasta. Pozbawienie miasta statusu powiatu będzie więc skutkowało koniecznością opracowania ich na nowo. “Strategia” i “plany” zostały wdrożone i rozpoczęto realizację ich zapisów również w aspekcie zadań powiatowych. Dlatego pozbawienie ich aktualności zahamuje rozwój Miasta, pozbawiając go tym samym dokumentu porządkującego działanie poszczególnych organów i jednostek Miasta Rybnika.
4. Nasze miasto współfinansuje czy wręcz realizuje szereg inwestycji o znaczeniu znacznie wykraczającym poza granice Rybnika, że wymienię tylko te najważniejsze : Zespół Szkół Wyższych, Szpital Wojewódzki, Szkoła Muzyczna, sale gimnastyczne w ośrodkach ponad gimnazjalnych. Byłoby to niemożliwe, gdyby nie został zachowany dotychczasowy status miasta.
5. Dochody “powiatowe” mają znaczący udział w ogólnych dochodach budżetu miasta.
6. Udział ten w roku bieżącym wynosi 28 %. W tym momencie trzeba podkreślić, że ważne są nie tylko kwoty i udział budżetowy tych dochodów, lecz także ich rola w finansowaniu poszczególnych sfer życia miasta.
Wystarczy wskazać, że środki powiatowe finansują :
35 % wydatków na oświatę,
49 % wydatków na drogi,
25 % wydatków na pomoc społeczną.
Likwidacja statusu “powiatu grodzkiego” pozbawi Miasto wpływów z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz możliwości bezpośredniego wykorzystania tych środków.
7. Doceniając rolę naszego miasta na jego terenie usytuowanych zostało wiele ważnych instytucji życia społecznego, gospodarczego czy kulturalnego np. : Sąd, ZUS, Urząd Skarbowy, zrzeszenia firm, banki i szereg innych. W perspektywie w Rybniku ma zostać utworzony Ośrodek Zamiejscowy Sądu Okręgowego.
8. Miasto Rybnik począwszy od 1990 roku zbudowało złożoną infrastrukturę organizacyjną i techniczną, zgromadziło odpowiednią kadrę i przejęło mienie w celu realizacji zadań powiatowych. Należy podkreślić, że były to działania pracochłonne, złożone i kosztowne, a kolejna reorganizacja wymagałaby powtórzenia tych czynności

w tym, ponownej zmiany podporządkowania "powiatowych" jednostek organizacyjnych w Rybniku, co związane jest z koniecznością poniesienia kosztów.

9. Posiadanie statusu powiatowego posiada duże znaczenie prestiżowe. Tego rodzaju pozycja powoduje przynależność miasta do 373 jednostek powiatowych, zamiast do 2489 podmiotów gminnych w skali kraju. Ten wymiar przekłada się na możliwość osiągnięcia wyższej pozycji w rankingach poziomu dochodów, atrakcyjności inwestycyjnej, walorów promocyjnych i kulturotwórczych. Status miasta na prawach powiatu ma także istotne znaczenie w naszych kontaktach z Unią Europejską. Jako powiat grodzki jesteśmy poważnym partnerem do rozmów przy pozyskiwaniu środków pomocowych. Funkcja powiatu grodzkiego przekłada się także na struktury podziału miast panujące w krajach zjednoczonej Europy.
10. W ostatnim czasie podjęto decyzję o powstaniu nowych powiatów o stosunkowo małej liczbie mieszkańców, ponadto status "powiatu grodzkiego" zachowują miasta bez tradycji powiatowych o liczbie mieszkańców poniżej 100 tysięcy, a z drugiej strony proponuje się likwidację powiatu grodzkiego w Rybniku tj. mieście liczącym blisko 150 tysięcy mieszkańców (25 miejsce w Polsce).

OBSŁUGA MIESZKAŃCÓW

Wychodzę z założenia, że nie powinno się zmuszać mieszkańców, gdy nie jest to niezbędnie konieczne, do uczenia się na nowo podziału kompetencji i organów odpowiedzialnych za zaspokajanie ich ważnych potrzeb życiowych.

1. Włączenie Rybnika do powiatu ziemskiego rybnickiego oznacza, że dużą część dotychczasowych swoich obowiązków samorząd miejski przekaze samorządowi powiatowemu. Mieszkańcy wiele spraw załatwianych do tej pory w Urzędzie Miasta Rybnika przy ulicy Chrobrego, będą musieli załatwiać w Starostwie Powiatowym przy ulicy 3 Maja. Dotyczy to takich ważnych spraw jak : pozwolenia na budowę, rejestracja pojazdów, wydawanie praw jazdy, zadania służby geodezyjno-kartograficznej, decyzje o dopuszczalnej emisji do powietrza, pozwolenia wodno-prawne i wiele innych.
2. Z kompetencji Urzędu Miasta wyłączone zostaną tak ważne dla mieszkańców zadania jak np. : budowa i utrzymanie powiatowych, wojewódzkich i krajowych dróg i mostów (budowa i remont dróg, obwodnica, akcja "Zima"), prowadzenie szkół ponad gimnazjalnych, zadania z zakresu pomocy społecznej, wpływ na działalność służb sanitarnych, policyjnych, weterynaryjnych, przeciwpożarowych, nadzoru budowlanego -wszystkie te zadania przeszłyby do Starostwa Powiatowego.
3. Dotychczas to Rada Miasta oraz wybrany przez nią Zarząd Miasta realizowali całość zadań miasta. Po utracie statusu "powiatu grodzkiego" Mieszkańcy Rybnika wybieraliby : radnych do Rady Miasta, która zajmowałaby się sprawami Gminy Rybnik, a także radnych do Rady Powiatu, która zajmowałaby się zadaniami powiatowymi wymienionymi w punkcie 1 i 2, jednak dotyczącymi nie tylko Rybnika, ale także Czerwionki - Leszczyn, Gaszowic, Jejkowic, Lysek i Świerklan.
4. Przygotowując się do wdrożenia zadań powiatowych Urząd Miasta poniósł duże koszty związane z przystosowaniem budynku do zwiększonej obsługi interesantów, dobudowane zostało nowe skrzydło urzędu z salami obsługi interesantów (np. w Wydziale Komunikacji, Geodezji i Kartografii) - teraz zadania tam realizowane musiałyby zostać przeniesione do budynku Powiatu Ziemskiego przy ulicy 3 Maja.
5. Nadrzędnym celem urzędu jest świadczenie usług dla mieszkańców na wysokim poziomie, stąd wdrożone zostały liczne rozwiązania i procedury mające na celu usprawnienie obsługi mieszkańców - urząd miasta jest w przededniu wręczenia

certyfikatu ISO 9001:2000, wygrał konkurs na innowacyjne rozwiązania z dziedziny technologii komunikacji i informacji wdrożone w urzędach administracji lokalnej, zajął drugie miejsce wśród 35 największych polskich miast za "Kompetencje i skuteczność działań Urzędu Miasta" (w ocenie "City Guide Polska"). Wyróżnienia te pokazują, jak wysoki nacisk został położony na kontakt z mieszkańcem odwiedzającym urząd. W przypadku utraty statusu miasta na prawach powiatu, należałoby zmienić znaczną część obowiązujących i sprawdzonych już procedur oraz wprowadzonych sporym wysiłkiem organizacyjnym rozwiązań.

6. Rybnik korzystał z przywilejów powiatu grodzkiego np. przydzielanie tablic samochodowych z symbolem powiatu grodzkiego "SR". Powiat Ziemski używa symbolu "SRB". Ministerstwo nie wyjaśnia co w przypadku włączenia Rybnika do powiatu ziemskiego stałoby się z już zarejestrowanymi pojazdami z symbolem "SR". Jest to tylko jedna drobna sprawa, ale bardzo ważna dla mieszkańców naszego miasta. Problemów takich jest bardzo wiele.

7. Zmalałaby rola Rad Dzielnic, dla których w obecnym statusie prawnym naturalnym partnerem do rozmów jest Zarząd Miasta Rybnika. W przypadku pozbawienia Rybnika statusu powiatu grodzkiego, tak ważne dla Rad Dzielnic sprawy jak np. remonty ulic (poza gminnymi), przeszłyby do kompetencji Starostwa Powiatowego, które liczy kilka miast i gmin, a co za tym idzie kilkadziesiąt dzielnic czy sołectw, gdzie występują podobne postulaty i potrzeby do realizacji.

Przytoczony zestaw argumentów nie jest zapewne wyczerpujący i kompletny daje jednak podstawę do stwierdzenia, że status powiatu grodzkiego, który posiada Rybnik, jest ważnym czynnikiem kompleksowego zaspakajania przez organy i jednostki organizacyjne samorządu miejskiego potrzeb społeczno-gospodarczych mieszkańców i powinien pozostać trwałym elementem ustroju Rybnika.

Stąd też apeluję do Państwa o wyrażenie sprzeciwu wobec propozycji likwidacji Miasta Rybnika jako miasta na prawach powiatu i włączenia go do powiatu ziemskiego.

- Dalej **Prezydent** ponformował radnych i zebranych o zasadach i trybie konsultacji:

Na całość spraw związanych z wyrażeniem opinii w przedmiotowej kwestii ustawa przewiduje 30 – dniowy termin. Rada Miasta Rybnika zbierze się w tej sprawie na dwóch nadzwyczajnych sesjach.

Na pierwszej – dzisiejszej - sesji ustalone zostaną zasady i tryb konsultacji.

- swoją opinię w powyższej sprawie w formie uchwały wyrażą Rady Dzielnic,
- bardzo ważna jest także opinia indywidualnych Mieszkańców naszego miasta.
- Liczymy na Wasz głos w przedmiotowej kwestii.

W Kancelarii Urzędu Miasta przy ulicy Chrobrego 2, w dniach od 4 do 13 lipca w godzinach 7.30 – 15.30 wyłożone zostaną karty do głosowania oraz urna.

Prosimy o zabranie z sobą dowodu osobistego.

Opierając się na wynikach konsultacji, Rada Miasta na kolejnej nadzwyczajnej sesji w dniu 18 lipca br. podejmie uchwałę wyrażającą opinię w sprawie likwidacji Miasta Rybnika jako miasta na prawach powiatu i włączenia go do powiatu ziemskiego.

Prezydent zwrócił się z prośbą o podjęcie uchwały porządkującej proces związany z konsultacjami społecznymi w sprawie ustalenia zasad i trybu tych konsultacji.

Przewodniczący Rady podziękował Prezydentowi i otworzył dyskusję.

- **Andrzej Rojek** zapytał czy jesteśmy w posiadaniu informacji ze wszystkich 373 jednostek na prawach powiatu grodzkiego, czy trwają konsultacje między tymi miastami. Stwierdził, że wiele z tych miast w porównaniu z Rybnikiem to wioski i zapytał czy Rybnik ma się pozbywać praw powiatu grodzkiego, podczas gdy jakaś mała miejscowość nadal będzie funkcjonowała na tych prawach. Trudno byłoby się z czymś takim zgodzić.
- **Adam Fudali** sprostował, że wspomniane 373 jednostki administracyjne to są powiaty, natomiast miast grodzkich jest 15. W Rybniku znajduje się siedziba dwóch powiatów: grodzkiego i ziemskiego. Prezydent wyraził nadzieję, że dzięki odpowiedniemu stanowisku radnych miasta i mieszkańców osiągnięcia miasta nie zostaną zaprzepaszczone. Prezydent poinformował o odbytych konsultacjach ze starostą ziemskim i wice-starostą. Przedstawił następujące stanowisko zarządu powiatu ziemskiego: nie przekazywać zadań i utrzymać obecny stan rzeczy.
- **Bolesław Korzeniowski** wyraził opinię, że przeprowadzana reforma jest kolejnym przykładem robienia czegoś "na kolanie". Konieczność podjęcia i przekazania decyzji w ciągu 30 dni uznał za niepoważne. Wszelkie reformy, w okresie przed wyborami, powinny zostać odłożone. Oświadczył, że: „w dniu dzisiejszym opowiadamy się za projektem uchwały”. Debata właściwa na temat wniosku o wyrażenie opinii odbędzie się 18 lipca. Do projektu uchwały radny nie miał uwag.
- **Adam Fudali** przytoczył artykuł z Dziennika Ustaw, który mówi, że: „ W przypadku nie wyrażenia opinii, o której mowa w ust. 1 w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia o opinię, wymóg zasięgnięcia opinii uznaje się za spełniony”. Poprosił, więc, aby zająć odpowiednie stanowisko i wyrazić jasną i precyzyjną opinię.
- **Stanisław Jaszcuk** wyraził wątpliwość co do sensu prowadzenia dyskusji.

Przewodniczący Rady przystąpił do głosowania uchwały o ustaleniu zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji:

- uchwała została przyjęta jednogłośnie
- głosowało 37 radnych

Prezydent **Adam Fudali** zwrócił się do przewodniczących Zarządów Dzielnic, wyjaśniając zadanie, które należy wykonać w związku z przeprowadzanymi konsultacjami. Przewodniczący otrzymali po dwa wzory uchwały Rady Dzielnicy (dla opinii pozytywnej i negatywnej), oraz protokół z posiedzenia Rady Dzielnicy, które Prezydent objaśnił. Wskazał również na możliwość wyrażenia opinii bezpośrednio w Urzędzie Miasta, poprzez wrzucenie do urny karty konsultacyjnej. Następnie po raz kolejny podkreślił, że zmiana obecnego stanu rzeczy byłaby dla miasta niekorzystna.

Pkt. 4. Informacja Prezydenta Miasta o przebiegu spotkania Komisji Oświaty Rady Miasta z przedstawicielami Rady Rodziców SP Nr 23 w Rybniku.

- Prezydent **Adam Fudali** przypomniał, że podczas ostatniej sesji, grupa mieszkańców Niewiadomia protestowała przeciwko rozdziałowi szkół na szkołę podstawową i gimnazjum. W związku z tym Prezydent Miasta oraz Przewodniczący Rady Miasta **Michał Śmigielski** spotkali się z protestującymi, skłaniając ich do przerwania protestu polegającego na głodówce. Próbę rozwiązania konfliktu podjęto na wyjazdowym spotkaniu Komisji Oświaty, w którym uczestniczyli: Dyrektor Zakładu Transportu Zbiorowego, przedstawiciele związków zawodowych oświaty, zainteresowani rodzice. Celem spotkania było przekonanie rodziców, że system podziału szkół i racjonalizacja sieci placówek szkolnych będzie uwzględniała dobro dzieci, a dowóz do szkoły będzie bezpłatny. Spotkanie zakończyło się jednak protokołem rozbieżności. Zobowiązano się do następujących spraw:

- transport będzie w Niewiadomiu zorganizowany w sposób wzorcowy,
- wyrażono zgodę na utworzenie klas sportowych tylko w szkole podstawowej i tylko w gimnazjum. Musi więc dojść do podziału.

Ponieważ nie spełniono roszczeń rodziców ponownie została podjęta głódówka. Prezydent oświadczył, że racjonalizacja sieci szkolnej będzie kontynuowana.

Następnie przeprowadzono głosowanie w sprawie udzielenia głosu przedstawicielce protestujących rodziców pani **Gabrieli Tomiczek**. Większość zgromadzonych wyraziło zgodę.

- **Gabriela Tomiczek** uściśliła, że głódówka nie została przerwana lecz jedynie zawieszona. Ponieważ porozumienie nie zostało zawarte - głódówkę wznowiono. Na dzień dzisiejszy głoduje 10 osób. Wyliczyła, że w procesie likwidacji szkoły doszło do wielu uchybień. Zaapelowała o ponowne zwołanie sesji w tej sprawie. Zapowiedziała, że rodzice nadal będą walczyć.

Przewodniczący Rady – **Michał Śmigielski** poinformował, że protokół ze spotkania z rodzicami w Niewiadomiu jest do wglądu w Biurze Rady. Do Urzędu Miasta wpłynęło też pismo informujące, że protest głodowy zostaje wznowiony. Do Biura Rady wpłynęła decyzja umarzająca wszczęte postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały dotyczących zmian w taryfie przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej organizowanej przez Miasto Rybnik.

Pkt. 5. Zakończenie obrad.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad, o godzinie 17.30 Przewodniczący Rady – **Michał Śmigielski** zamknął sesję Rady Miasta Rybnika.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Michał Śmigielski